

Powstanie kościuszkowskie

Imię i nazwisko

Data

Klasa

1 Połącz terminy z odpowiednimi wyjaśnieniami.

uniwersał •	• powstanie zbrojne
insurekcja •	• akt prawny dotyczący ważnych spraw państwowych
rozbiór •	• podział obszaru danego kraju na części i włączenie ich w granice wrogich państw

2 Uporządkuj chronologicznie podane wydarzenia. W tym celu zapisz we właściwej kolejności przypisane do nich litery, a następnie odczytaj hasło. Wyjaśnij jego znaczenie.

- N – trzeci rozbiór Polski
- C – wydanie Uniwersału połanieckiego
- A – bitwa pod Raławicami
- E – bitwa pod Maciejowicami
- N – przysięga Tadeusza Kościuszki na Rynku w Krakowie
- K – śmierć Stanisława Augusta Poniatowskiego
- L – rzeź mieszkańców Pragi
- Z – udzielenie pomocy powstańcom z Wielkopolski przez Jana Henryka Dąbrowskiego
- I – zrzeczenie się tronu przez Stanisława Augusta Poniatowskiego

Hasło: –

3 Przeczytaj tekst źródłowy. Następnie odpowiedz na pytania.

2. [...] *Że osoba wszelkiego włościanina jest wolna i że mu wolno przenieść się, gdzie chce, byleby oświadczył [...], gdzie się przenosi, i byleby długi winne oraz podatki krajowe opłacił.*
3. [...] *Lud ma ulżenie w robociznach [pańszczyźnie] tak, iż ten, który robił dni 5 lub 6 w tygodniu, ma mieć dwa dni opuszczone w tygodniu. Który robił dni 3 lub 4 w tygodniu, ma mieć opuszczony jeden dzień [...].*

Źródło: Uniwersał połaniecki (fragment), [w:] „Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów”, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 455–456.

a) Jakie warunki musiał spełnić chłop, aby móc się przenieść do innej wsi?

.....
.....
.....

b) Ile dni pańszczyzny darowano chłopu pracującemu przez 3 dni w tygodniu na polu należącym do właściciela folwarku?

.....
.....
.....